

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.128/2015/5.szám

A Kúria felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 2014. december 10. napján hozott 5.M.411/2014/4. számú jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.411/2014/4. számú ítéletét abban a részében, amelyben a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal 89-2-04598/2014/2. számú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra és új határozat hozatalára, valamint az alperest perköltség fizetésére kötelezte, hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja. Egyebekben a jogerős ítéletnek az alperes felülvizsgálati kérelmével nem érintett rendelkezéseit nem érinti.

Az elsőfokú eljárási és a felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, mint másodfokú hatóság a 2014. szeptember 19. napján kelt 89-2-04598/2014/2. számú határozatával az első fokon eljáró társadalombiztosítási szerv 2014. május 23. napján kelt 83-6-01698/2014/10. számú határozatát, melyben a felperes részére megállapított rehabilitációs pénzbeli ellátás 2013. január 1. napjától történő szüneteltetését rendelte el, ezzel egyidejűleg rendelkezett az ellátás 2014. április 29. napjától történő továbbfolyósításáról helybenhagyta a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 7. § (4) bekezdésére, a (4a) bekezdésére, az (5) bekezdésére és a 17. § (3) bekezdésére hivatkozással.

A felperes kereseti kérelmében a közigazgatási határozatok megváltoztatását és a visszafizetési kötelezettség alóli mentesítését vagy a visszafizetendő összeg csökkentését kérte arra hivatkozással, hogy a felperes a 2012. évi eljárás során az orvosi bizottság előtt közölte, hogy napi 7 órában keresőtevékenységet végez. Az alperes a szakhatósági véleményekből tudomással bírt keresőtevékenysége folytatásáról, így felróhatóság az ellátás felvétele tekintetében nem terheli. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, kiemelve, hogy 2013. január 1. napjától bekövetkezett jogszabályváltozás alapján került sor a felperes részére folyósított ellátás szüneteltetésére a 2012. évben folytatott keresőtevékenységének a rehabilitációs ellátás megállapításakor - a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján - nem volt relevanciája.

A Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a közigazgatási hatóság másodfokú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezte. Kötelezte az alperest felperes részére perköltség megfizetésére is. A felperes ezt meghaladó kereseti kérelmét elutasította. Az ítéleti érvelés szerint a felperes részére jogalap nélkül került sor a rehabilitációs ellátás folyósítására, azonban ez a felperesnek nem volt felróható, mivel felperes, mind a rehabilitációs ellátás megállapításakor, mind az azt megelőző eljárásokban bejelentette, hogy keresőtevékenységet folytat napi 7 óra időtartamban. Az alperes ezen bejelentés ellenére állapította meg a felperes pénzbeli rehabilitációs ellátását 2012. május 21. napján, majd 2013. január 11. napján is. A bíróság álláspontja szerint a felperes alappal feltételezte, hogy az alapeljárás során tett bejelentését alperes a határozatai meghozatala során figyelembe veszi. A bíróság alperes hivatkozásával szemben a felperes nyilatkozatát fogadta el, mely szerint a felperes egyértelműen nyilatkozott arról, hogy napi 7 órában végez kereső tevékenységet. A bíróság megállapította, hogy a felperes meghallgatása szakhatóság útján történt alperes egyéb meghallgatást nem foganatosított, így a felperesnek nem volt módja közölni alperessel a keresőtevékenységére vonatkozó adatot, ezért felróhatóság sem terheli. Ha tévesen történt az ellátás megállapítása ez az alperesnek, illetve a másodfokú hatóságnak róható fel (Ket. 1. § (4) bekezdés, 2. § (3) bekezdés és 50. § (1) bekezdés).

Az ítéleti érvelés szerint az alperesi határozatok azért is jogszabálysértőek, mert nem tartalmazzák a visszafizetendő összeget, a fizetési határidőt, a fizetés módját pontatlanul jelöli, az ellátásból 50% erejéig folyamatosan eszközli a levonást annak ellenére, hogy a határozat szerint csak a következő hónapra járó ellátásból rendeli az 50% levonását. A bíróság az Mmtv. 18. § (2) bekezdésébe, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 101. §-ába ütközőnek vélte a társadalombiztosítási szervek határozatainak előzetes végrehajthatóságra vonatkozó rendelkezését.

A bíróság hivatkozott arra, hogy alperes határozatai a visszafizetendő összeget nem tartalmazzák, illetve alperes a felperesi felróhatóságot nem vizsgálta, ezért a bíróság a felperes megváltoztatására irányuló kereseti kérelmét adatok hiányában elutasította.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás utasítását kérve. Az alperes érvelése szerint a bíróság a társadalombiztosítási szervek határozatait tévesen értelmezte, és az alkalmazandó jogszabályokból téves következtetést vont le. A felperes rehabilitációs ellátását a közigazgatási szerv az Mmtv. 33. § (7) bekezdése alapján állapította meg és a határozata tartalmazta a felperes azon kötelezettségét, hogy 15 napon belül köteles értesíteni a rehabilitációs hatóságot, ha keresőtevékenységet folytat (Mmtv. 17. § (3) bekezdése), továbbá a tájékoztatást, hogy keresőtevékenységet a rehabilitációs ellátást megállapító határozatot követő 3 hónap első napjáig végezhet.

Az alperes kifejtette, hogy 2011. december 31-ig felperes végezhetett keresőtevékenységet, melyre vonatkozó korlátozás 2012. augusztus 1. napjával a felperes az új ellátórendszerbe kerülésével

kezdődött és ezen időponttól számított a 15 napos, illetve 3 hónapos határidő. A bíróság tévesen értelmezte az Mmtv. 7. § (4a) bekezdését. Az ítéleti érveléssel szemben nem az Mmtv. 20. §-a alapján alkalmazandó Ebtv. 66. § rendelkezésein alapul a rehabilitációs pénzbeli ellátásból való levonás, hanem az Mmtv. 7. § (4a) bekezdése rendelkezésén, amely pontosan meghatározza, hogy mely ellátásból és milyen %-os mértékig lehet levonást eszközölni. A felperest nem kötelezte az alperes visszafizetésre, hanem az Mmtv. 7. § (4a) bekezdése alapján vonta le a jogalap nélkül felvett ellátást.

A bíróság előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos okfejtése is téves, mivel a bíróság tévesen az Mmtv. 20. §-ából vonta le a következtetését. A bíróság az Mmtv. 7. § (4)-(4a) bekezdései vizsgálatával megváltoztathatta volna az alperes határozatát a levonás mértéke tekintetében (Pp. 339. § (3) bekezdése, és 341. § f) pontja).

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott az alábbiak szerint.

Peradat, hogy a felperes 2011. december 31. napján rokkantsági nyugdíjban részesült, mely ellátás 2012. január 1. napjától rehabilitációs ellátásként került továbbfolyósításra. 2012. augusztus 1. napjától a felperes részére rehabilitációs pénzbeli ellátás került megállapításra (B1 minősítési csoportba tartozás alapján). Az NRSZH, mint másodfokú hatóság a felperes ellátását C1 minősítési csoportba tartozás alapján állapította meg. A felperes az orvosi bizottsági vizsgálatok alkalmával elmondta, és a szakhatósági állásfoglalások is tartalmazták, hogy „utolsó munkaköre lakatos-feldolgozó iparban, napi 7 órában dolgozik”. Az alperes határozatai a keresőtevékenység tényét nem tartalmazták.

A 2011. december 31-én III. csoportú rokkantsági nyugdíjban részesülő és az 57. életévüket be nem töltött személyek ellátása 2012. január 1. napjától rehabilitációs ellátásként került továbbfolyósításra azzal, hogy nem kellett szüneteltetni a rehabilitációs pénzbeli ellátás folyósítását arra az időtartamra, amikor az ellátott kereső tevékenységet végzett, ha a heti munkaideje a 20 órát meghaladta, ehelyett az ellátott (felülvizsgálatát követően hozott és a már „új” rehabilitációs ellátásáról szóló döntést követő 3 hónap első napjáig) kereső tevékenységét a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.), illetve az egészségkárosodott személyek szociális járadékáról szóló

387/2007.(XII.23.) Kormányrendelet 2011. december 31-én hatályos rendelkezései szerint végezhetett.

A komplex minősítés keretében megállapított rehabilitációs ellátás mellett 2013. január 1-től legfeljebb heti 20 órában lehet keresőtevékenységet folytatni, az ezt meghaladó időtartamú keresőtevékenység alatt az ellátás szünetel. A rehabilitációs ellátás melletti keresőtevékenységnek nincs összegkorlátja, bármennyi lehet a kereset (Mmtv. 7. § (4) bekezdés a)pont).

Ezek a szabályok a 2011. december 31-et követően megállapított, vagyis valamely korábbi ellátásból átalakított rehabilitációs ellátásra vonatkoznak. Akinek 2011. december 31-éig járó ellátását 2012. január 1. napjától átalakították rehabilitációs ellátássá, átmenetileg - a felülvizsgálatról szóló döntést követő második hónap utolsó napjáig - folytathatott kereső tevékenységet a 2011. december 31-én hatályos korlátok között.

A felperes a rehabilitációs ellátást megállapító határozat meghozatalakor a 2012. december 31-én hatályos szabályok szerint végezhetett keresőtevékenységet, melyre vonatkozó korlátozás az új ellátórendszerbe való bekerülésekor 2012. augusztus 1. napjától kezdődött. Az alperes határozataiban felhívta a felperes figyelmét, idézve az Mmtv. 17. § (3) bekezdése és 7. § (4) bekezdése, valamint (4a) bekezdése rendelkezéseit, hogy a keresőtevékenység folytatását be kell jelenteni.

Az Mmtv. 17. §(3) bekezdése értelmében a rehabilitációs ellátásban részesülő 15 napon belül értesíti a rehabilitációs hatóságot, ha keresőtevékenységet folytat.

A felperes arra hivatkozott, hogy az alperesnek az előzményi iratokból, illetve a 2012. évi eljárás során beszerzett hatósági véleményekből tudnia kellett volna, hogy keresőtevékenységet folytat napi 7 órában.

A bíróság tévesen állapította meg, „hogy a felperes alappal feltételezte, hogy a hatóság döntése meghozatalakor értékelte azon körülményt, hogy ő dolgozik”. A felperes 2012. augusztus 1. napja előtt, 2011. december 31-én hatályos szabályok szerint végezhetett keresőtevékenységet. 2012. augusztus 1. napjától azonban 15 napon belüli értékesítési kötelezettség terhelte a keresőtevékenysége folytatása tekintetében (Mmtv. 17.§ (3) bekezdés b) pont), mint ahogyan erre alperes a 2012. május 21. napján kelt elsőfokú (és a 2013. január 11. napján kelt másodfokú) határozatában is felhívta a figyelmét.

A felperes által az orvosi bizottságok előtt előadott nyilatkozata

nem helyettesíti az őt terhelő bejelentési kötelezettségét. A jogszabály egyértelmű a tekintetben, hogy a rehabilitációs hatóság felé fennálló értesítési kötelezettséget ír elő. Az értesítési kötelezettség az Mmtv. 6. § (2) bekezdésében rögzített együttműködési kötelezettségéből fakad.

Tévesen értelmezte a munkaügyi bíróság a felperest terhelő „visszafizetési kötelezettség” körében az Mmtv. 7. § (4) bekezdése és (4a) bekezdése rendelkezéseit.

Az Mmtv. 7. § (4) bekezdése értelmében a rehabilitációs pénzbeli ellátás folyósítását szüneteltetni kell arra az időtartamra, amikor az ellátott keresőtevékenységet végez vagy közfoglalkoztatásban vesz részt, ha a heti munkaideje a 20 órát meghaladja.

Az Mmtv. 7. § (4a) bekezdése szerint a szünetelés időtartamára folyósított rehabilitációs pénzbeli ellátást az ok bekövetkezéséről való tudomást szerzést követő hónaptól járó ellátásból le kell vonni, vagy azt a rehabilitációs ellátás megszüntetése esetén vissza kell követelni. A levonás legfeljebb a rehabilitációs pénzbeli ellátás 50%-áig terjedhet.

Az Mmtv. 20. §-a a visszafizetési kötelezettséget arra az esetre írja elő, ha a rehabilitációs ellátást - bejelentés nélküli alkalmazás, foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában, vagy bármely más okból kifolyólag - megszüntetik.

Jelen esetben a rehabilitációs ellátás nem került megszüntetésre csupán szüneteltetésre, amely szüneteltetés idejére folyósított ellátást az újrafolyósítást követően kell levonni. Az alperes is az Mmtv. 7. § (4) bekezdése és (4a) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően hozta meg a határozatát, amelyekben a rehabilitációs eljárás szüneteltetéséről, majd egyidejűleg annak 2014. április 29. napjától való továbbfolyósításáról rendelkezett.

Mivel a munkaügyi bíróság az Mmtv. 20. § rendelkezését tévesen alkalmazta, az Ebtv. 66. § (1) bekezdése, az Mmtv. 18. § (1) és (2) bekezdése, a Ket. 101. §-a, 50. § (1) bekezdése, 2. § (3) bekezdése, és 1. § (4) bekezdése, valamint a Pp. 339. § (1) bekezdése, és 341. § f) pontja rendelkezéseivel kapcsolatos ítéleti érvelései relevanciával nem rendelkeznek, ezért azokat a Kúria - erre irányuló felülvizsgálati kérelem ellenére - érdemében nem vizsgálta.

A fentebb kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet - a Pp. 275. § (4) bekezdése alkalmazásával - a rendelkező részben

írtak szerint hatályon kívül helyezte és tekintve, hogy a perben felülvizsgálni kért társadalombiztosítási határozat nem jogszabálysértő, a felperes kereseti kérelmét teljes egészében - a jogerős ítélet elutasító rendelkezését meghaladó részében is - elutasította.

Az alperes az elsőfokú bírósági eljárási és a felülvizsgálati eljárás költségei megtérítését nem kérte, ezért a Kúria e tárgyban a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte a határozat hozatalt.

A Kúria az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás illetékéről a Mmtv. 14. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2015. június 8.

Dr. Zanathy János sk. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin sk.
előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin sk.bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő